

Z festivalu na festival
/aneb/
„Jak se dělá spektákl“

**Zahraniční projekt Tanečního studia Light
v srpnu 2012 ve Francii**

Z festivalu na festival /aneb/

„jak se dělá spektákl“

Šestnáctý zahraniční projekt Tanečního studia Light v srpnu 2012

Takřka okamžitě po návratu Tanečního studia Light ze světového festivalu ve skotském Aberdeenu většina dětí a studentů odcestovala na další **umělecký festival s názvem**

„Kulturní evropský týden“, tentokrát do francouzského Charente Maritime v Meschers.

Vedení festivalu si vybralo Taneční studio Light k účasti na festivalu nejen pro vysokou profesionální kvalitu nabízených představení, ale zejména proto, že Taneční studio Light již mnoho let úspěšně realizuje tanečně divadelní mezinárodní workshopy využívající umění jako prostředek výchovy a vzdělávání. Evropský kulturní týden je orientovaný

na země střední Evropy a umožnil účastníkům nejen bilaterální kontakty, ale přispěl k lepšímu poznání a šíření kultury České republiky ve Francii.

Děti, studenti a lektori Tanečního studia Light vycestovali v srpnu 2012 do Francie s interaktivní inscenací **Hodně malá čarodějnice**, s tanečním pásmem **Ke kořenům** a se **sérií dvouhodinových ateliérů**, zaměřených na tanečně dramatickou práci inspirovanou literárními předlohami.

Taneční studio Light sebou do Francie vezlo i nejmenší tanečníky, kteří dosud neměli se zahraničními projekty žádné zkušenosti. S pomocí obětavých dospělých, doprovázejících výpravu, se dětem z Prahy podařilo nejen úspěšně reprezentovat českou kulturu na dalším zahraničním festivalu, ale také navázat spolupráci s jinými uměleckými soubory a vést velmi žádané pohybově dramatické workshopy pro účastníky festivalu.

Hlavním cílem projektu byla reprezentace české kultury v zahraničí – a to nejen

formou představení tanců a inscenací Tanečního studia Light, ale také praktických ukázek procesu, který k docílení vysoké umělecké kvality dětských vystoupení vede. Tento cíl se pod uměleckým vedením Lenky Tretiagové a Sebastiána Vícha a s tlumočením Jarky Fournier, podařilo zcela naplnit.

Dalším cílem výpravy bylo umožnit dětem z Prahy maximum zážitků a poznání, které jim jedinečná atmosféra místní komunity a krása okolní krajiny mohly nabídnout.

Taneční studio Light

Občanské sdružení při Základní umělecké škole Na Popelce **v Praze 5 působí na poli současného tance a divadla**. Taneční studio Light ověřuje a hledá alternativní pedagogické metody využívající umění jako prostředku výchovy a vzdělávání dětí a mládeže. Tvoří a reprízuje komunitní divadlo a integruje profesionální uměleckou tvorbu s pedagogickým působením.

Sdružení realizuje projekty zahraniční spolupráce a reprezentace a iniciuje tvorbu představení, která mají povahu sociálních projektů.

Taneční studio Light sdružuje více než 100 členů, ze kterých 32 dětí a studentů odcestovalo na mezinárodní festival ve Francii.

Festival „EVROPSKÝ KULTURNÍ TÝDEN“

a umělecké aktivity ve středisku MESCHERS - Espace des Possibles

Asociace Espace du Possible vznikla v roce 1977. Yves Donnars, syn slavného francouzského psychoanalytika Jacquese Donnarse, měl ideu, že **rozvoj osobnosti a osobního štěstí lze ovlivnit pomocí všech druhů umění** a založil středisko Meschers. Středisko se nachází v kraji Charente Maritime na Atlantickém pobřeží, tam kde ústí řeka Gironde do oceánu. Středisko „Jardiner ses possibles“ je velmi specifické, těžko popsitelné a v každém případě světově jedinečné. Celé léto se zde setkávají profesionální umělci i lidé,

dosud uměním nepoznamenání, aby svůj volný čas společně trávili aktivní uměleckou tvorbou s cílem vzájemně se učit a obohacovat. Každodenní ateliéry, zpravidla vrcholící „spektákly“, jsou pravidelně obohaceny divadelními a tanečními představeními nebo koncerty vysoké umělecké kvality a slouží k inspiraci umělců a k oživení celého festivalu. Všichni účastníci pocházejí převážně z Francie - avšak jeden týden z prázdnin asociace rozšiřuje svoji činnost o uměleckou tvorbu z celé Evropy. Asociace celé léto nabízí týdenní umělecké ateliery pro 300 – 600 zájemců týdně na 13 hektarech členitého stinného prostředí lesa. Kemp nabízí svým hostům skromné, ale čisté a pohodlné zázemí pro uměleckou a osobnostní tvorbu (chatky, možnost stanování a stravování, dobře vybavené sály i přírodní prostředí pro ateliery, bazén, saunu, sprchy, wc, kuchyňku atd.) a zejména ateliery nejrůznějších uměleckých aktivit, vedených vybranými profesionály. Zajímavé je, že vedení ateliérů se děje bez nároku na honorář lektorů - ti podléhají organizaci a vedení asociace a snaží se šířit své umění mezi nové lidi a získávat prostřednictvím festivalu cenné kontakty a možnosti k dalšímu uměleckému uplatnění. Uměleckou organizaci ateliérů a všech představení, i jejich klady i zápory, lektorů řeší s vedením asociace na pravidelných schůzích a následně společně zodpovídají za kvalitu svých služeb ostatním účastníkům. Vše se děje s velkou mírou osobní svobody a sebekázně lektorů a účastníků, a do kempu se sjíždí nadšená klientela, kterou láká společná tvorba v příjemném prostředí na pobřeží oceánu. Lidé, přicházející do jednotlivých ateliérů, jsou velmi různí a často v umění hledají řešení svých osobních problémů. Proto ateliéry slouží především k tomu, aby na sobě účastníci pracovali, aby nacházeli své nové možnosti a zájmy a aby rostli na základě společných komunitních zážitků. K tomu je potřeba vysoké profesionality všech lektorů.

Např. nás zaujal atelier určený pro všechny, kteří jsou přesvědčeni, že neumí zpívat, ale rádi by se této své frustrace zbavili. Ateliéry jsou určeny především dospělým lidem, ale také dětem nebo celým rodinám. Během celého týdne jsou všichni při tvorbě a spolužití rovnocennými partnery, vzájemně otevřenými, tolerantními a svobodnými. Ateliery probíhají denně podle daného rozvrhu v určených prostorách. Každý účastník se zapisuje do libovolného počtu ateliérů, které může během týdne měnit, pokud je v nich místo. Cílem týdenní práce je zdokonalit sebe sama prostřednictvím zvoleného ateliéru, rozvíjet svoji osobnost, komunikační a sociální dovednosti a své specifické schopnosti. Pokud se práce v atelieru daří, mohou ji účastníci s lektorem kdykoli v průběhu týdne představit a závěrem ukázat výsledky své práce na společném spektaklu, který je velmi slavnostní příležitostí určenou pro každého. Zároveň není vytvoření spektaklu žádnou povinností a pokud některý atelier pracuje s intimními tématy modifikujícími osobnost účastníků, zůstává až do konce velmi soukromou záležitostí (např. nejrůznější druhy masáží, psychologických sezení apod.). Každopádně je středisko uměleckou příležitostí pro každého a Francouzi jej opravdu s vysokou mírou osobní angažovanosti využívají. Jejich otevřenost, přátelství a touha komunikovat a spolupracovat byla pro nás nečekaná a příjemná. Velmi si vážíme důvěry a úcty, se kterou jsme mohli využít pozvání na profesionální vedení jednoho z ateliérů a možnosti ukázat naši uměleckou činnost na tak jedinečném festivalu.

Dobrovolnictví a osobní angažovanost

To jsou termíny v poslední době u nás často skloňované a diskutované. **Díky účasti na francouzském festivalu jsme měli jedinečnou příležitost zažít tyto pojmy v praxi.** Zejména bylo pro nás zajímavé srovnání s naší nedávnou účastí na světovém festivalu ve Skotsku, kde velký počet uměleckých produkcí z celého světa řídil profesionální produkční tým v nejprestižnějších a skvěle vybavených divadlech. Zažili jsme tam naprosto bezchybnou organizaci využívající nejmodernější techniky a zaměstnávající pečlivě vybraný a vyškolený tým placených pracovníků. Na skotském festivalu vše běželo podle dokonale promyšlených

plánů a profesionální tým dbal o to, aby se během představení nestala ani ta nejmenší chybička. Hlavním cílem byl spokojený platící divák.

Zkušenost ve Francii byla zcela odlišná. Zde všichni pracovali z vlastního přesvědčení, že umělecká aktivita může ovlivnit pozitivní prožití života. Hlavním cílem zde byl interpret, aktivně se obohacující uměním. Ateliéry a představení se odehrávaly ve skromných sálech a přírodních exteriérech s nezákladnějším vybavením, a pokud se začalo později, či někdo zapomněl text nebo kostým, tak se nic nedělo. Neplacení lektori a interpreti vybraných představení dobrovolně podléhali organizaci několika nadšenců. Organizace festivalu proto byla někdy dost nepřehledná a každý se musel sám starat o to, aby své umělecké vize prosadil a zveřejnil v křehké symbióze mnoha lidí s mnoha uměleckými záměry. Každý znal předem pravidla svého uplatnění a vše se doladovalo a hodnotilo na pravidelných schůzích. Nejzajímavější pro nás byla velmi vysoká míra osobní svobody a zároveň osobní zodpovědnosti za sebe a zejména za druhé, kteří s důvěrou zvolili daný ateliér. Přesto jsme ve Francii, stejně jako ve Skotsku, spolupracovali s výbornými profesionálními umělci i obyčejnými lidmi – peníze, luxus prostoru ani pohodlí o kvalitě uměleckého díla v tomto případě nerozhodovaly. Během celého festivalu se nikomu nic neztratilo a každý zažil dostatečný respekt vůči svému odhodlání umělecky se vzdělávat. Jsme velmi vděční, že naše děti a studenti měli vzácnou příležitost takového poznání. Zahraniční projekty Tanečního studia Light nacházejí hlavní přínos pro děti a studenty právě v těchto zkušenostech.

Jak se dělá spektakl

Spektákl je pro účastníky festivalu představení.

Obsah představení vždy vychází ze zájmu a možností zúčastněných a ze skutečnosti, že každý, kdo s osobním nasazením umělecky tvoří pod vedením lektorů - bude oceněn. Spektákly jsou vrcholy každého festivalového dne. Večer se představují jednak hotová vybraná inspirativní divadla, taneční představení nebo koncerty vysoké umělecké

úrovně, ale také jednotlivé výstupy práce v atelierech, které mají velmi proměnlivou úroveň, závislou na složení frekventantů daných ateliérů. V průběhu festivalu na všech prostranstvích střediska vyrůstají výstavy výtvarných děl, včetně soch, a na každém kroku meditují skupinky lidí inspirované nejrůznějšími spektakly. Vzájemná komunikace a inspirace spojují všechny účastníky festivalu napříč jazyky, věk a zájmy. Každý účastník, který je součástí spektaklu, roste a učí se díky komunitě, která mu nabízí zpětnou vazbu a konfrontaci.

Děti z Prahy se zúčastnily několika uměleckých ateliérů.

Nejraději děti využívaly atelier nového cirkusu, kde se pod vedením Many naučily nejrůznějším dovednostem od akrobacie přes chůzi na lanech, na chůdách, balonech, špulcích, jízdu na jedno-kolce a různých šlapadlech až po žonglování. V atelieru bretaňských tanců, vedeném Patrickem Fontem děti pochopily, jak blízko k sobě mají lidové tance různých zemí, že vycházejí ze stejných motivací inspirovaných přírodou a lidskými vztahy, a také proč lidé od nepaměti tančili a tančit budou. Na večerním česko – francouzském bálu všichni společně bretaňské tance tancovali s radostí a otevřeností, na jakou u nás nejsme už skoro zvyklí. Ve volném čase si děti vybíraly a zkoušely další ateliery výtvarné nebo hudební a výhodou bylo, že se mohly samostatně bezpečně pohybovat v uzavřeném prostoru střediska.

Spolupráce dětí z Prahy na divadelním francouzském spektaklu.

Paní režisérka z Marseille vytvořila představení, založené na textech předních světových básníků – a zasadila ho do

každodenního života lidí v uměleckém středu. Paní režisérka byla fascinována našimi dětmi, které každý večer po tanečních trénincích čekaly ve frontě s ešusy na večeři. Jedna scéna jejího spektaklu proto zahrnuje i tuto událost, kterou zahráli a zatančili šest našich mladších dětí. Byla to pro ně velká zkušenost, protože veškerá spolupráce probíhala prostřednictvím tlumočnicka a děti se musely přizpůsobovat zcela jiným nárokům, než na které jsou zvyklé.

Ateliér Tanečního studia Light „Lehkost tanečních kroků“

Atelier a výsledný spektakl workshopu byly založeny na kreativní hře s pohybem. Lektorka Lenka Tretiagová, která se při vedení atelieru opírala o velmi zkušené starší členy souboru (Sebastián Vích, David Králík, Lenka Nahodilová, Anna Tretiagová, Ivan Buldra, Marie Staňková, Jana Kozáková a další), využila dlouholetých poznatků z vedení workshopů a tvorby inscenací v nejrůznějších zemích s rozličnými komunitami (např. s krajany v rumunském Banátu či v Chorvatsku, s Rusíny na Podkarpatské Rusi, s lužickými dětmi v německé Lužici, s německými dětmi v Bavorsku, norskými studenty v Oslu atd.). Atelieru se zúčastnili děti i dospělí zájemci, zejména z řad pedagogů, divadelníků a psychologů. Hlavní motivací atelieru se staly dvě literární předlohy k představení, která má soubor v aktuálním repertoáru svých inscenací. První dva dny byl atelier inspirován předlohou Otfrieda Preusslera Malá čarodějnice. Účastníci atelieru, díky tlumočení Jarky Fournier, odhalovali příběh a jeho hlavní témata prostřednictvím pohybových her, tanečních improvizací a dramatických cvičení.

Hlavním tématem se stalo hledání rovnováhy mezi nutností zůstat sám sebou - jedinečnou osobností, a zároveň uměním žít se skupinou, do které chci a potřebuji patřit. Další dva dny atelier inspirovala předloha knihy Forresta Cartera „Škola malého stromu“. Účastníci nacházeli svůj aktuální postoj ke smrti a k míře pokory a úcty ve vzájemném soužití mezi sebou vzájemně a s přírodou.

Dílny byly realizované s živým doprovodem na hudební nástroje (Anna Tretiagová - příčná flétna a Marie Borovková - cello), což obohatilo český atelier o nové kvality. Poslední dílna celého atelieru byla již zaměřena na náročnější taneční improvizace a herecké techniky. Děti Tanečního studia Light nejen měly jedinečnou příležitost porovnat, jak se workshopy vedené v zahraničí liší různým tlumočením a mentalitou

místních lidí, ale také si uvědomily, jak podstatné je jazykové vzdělání (např. když Jana měla daleko snazší možnosti umělecké spolupráce, protože se uměla domluvit francouzsky i anglicky s ostatními účastníky). Pro výsledný spektakl jsme vybrali dvě improvizace, charakterizující naši týdenní práci s místními malými i velkými umělci a tanec, spojující tradiční prvky lidových tanců několika zemí, s jejichž tanečníky jsme v posledních letech spolupracovali.

Inspirativní spektakly Tanečního studia Light.

Vedení asociace si vybralo k reprezentaci české kultury na pravidelných večerních představeních pásmo tanců Ke kořenům a inscenaci Hodně malá čarodějnice. Výběr drobných tanců do 20minutového pásma **Ke kořenům** vyšel z dlouhodobého záměru pedagožky Lenky Tretiagové, kterým je hledání kořenů tance jako společenské komunikace. Tanec, který patří k prapůvodním formám dorozumění mezi lidmi, je shodným komunikačním prostředkem mezi všemi národy. Lze jím vyprávět příběhy a společně je prožívat i vytvářet. Navíc celé pásmo čerpalo z hudebních a tanečních motivů české lidové kultury, což se stalo další hodnotou, kterou diváci bouřlivě ocenili. Devět krátkých

choreografií bylo řazeno tak, aby se postupně vyvíjely drobné taneční situace odhalující vztahy kluků a dívek, malých a velkých tanečníků, a aby gradovala jejich společná energie a pevná jednota. Vysoká taneční úroveň všech členů souboru, jiskřivá síla, srozumitelný humor i poetika choreografií si získaly ohromný ohlas diváků a uměleckého vedení festivalu. Zařazené choreografie patří k tomu nejlepšímu, co soubor za poslední roky vytvořil, a většina tanců byla nominovaná na Národní přehlídky ČR a některé choreografie již shlédli diváci jiných zahraničních festivalů. Taneční divadlo **Hodně malá čarodějnice** se inspirovalo knihou Otfrieda Preusslera. V režii Lenky Tretiagové děti rozehrály ve 20ti minutách napínavé situace, během kterých malá čarodějnice musela čelit nespravedlivému odsouzení dospělých kolegů a nalézt důvtipné a rázné řešení svých problémů. Taneční sekvence inscenace čerpaly inspiraci z českých lidových tanců a ve vypjatých situacích využívaly dobře zvládnutého současného tance. Vtipnou a dramatickou hudbu k představení napsal Marek Doubrava inspirován lidovou českou písničkou. Představitelka hlavní dětské role sice neměla v prostorách divadla příležitost odehrát představení ve vzduchu na lanech, protože nebylo možné je zde bezpečně zavěsit, ale i tak si okamžitě svými výkony získala srdce všech diváků. Průvodní text ve francouzštině několikrát v průběhu inscenace vyprávěl starší člen souboru, což umožnilo dětským divákům vnímat děj i v místech, kde jeho těžiště stálo na mluveném slově. Inscenace získala v uplynulé sezoně hned dvě nominace na dětské Národní přehlídky (taneční a divadelní) MK ČR.

Malý kousek Francie

Děti během svého týdenního pobytu stihly zažít i malý kousek z krás Francie. Nadšeně uvítaly zejména blízkost oceánu, protože moře je pro návštěvníky z Čech vzácné. Vzhledem ke krásnému počasí děti proto mezi ateliery, zkouškami a spektáky běhaly na přilehlé členité skalnaté pláži, dvakrát navštívily rozlehlou otevřenou pláž s vlnobitím oceánu, viděly muzeum v jeskyních Matata na břehu řeky Gironde, městečko Talmont s tamním muzeem a krásnou katedrálou a cestou domů děti navštívily nejznámější památky Paříže.

Co jsme si přivezli

Dokázali jsme již podruhé za krátký čas letních prázdnin dosáhnout nesnadných cílů – a to reprezentovat českou kulturu na jedinečném zahraničním festivalu. Děti zúročily svoji celoroční usilovnou práci a poznaly, že umění je podstatné pro plnohodnotné prožití lidského života. Pochopily, že to, čemu věnují většinu svého volného času má širší smysl než je předvádění nacvičených tanců. Poznaly, že skupina, do které patří je živý organismus, pro jehož spokojený tep je potřeba nepřetržitě pracovat, a která jim za to může přinést pocit jistoty a seberealizace.

*V srpnu 2012 zpracovala Lenka Treťiagová,
s využitím fotografií Lenky Treťiagové, Evy Krejčí,
Evy Solarové, Marcely Bociánové
a Ondřeje Staňka
www.tanecnistudiolight.cz
www.campmeschers.xf.cz*

Projekt se uskutečnil díky finanční podpoře
Asociace Espace des Possibles,
vedené **Yvesem Donnarsem**
a zastoupené **Jaroslavou Fournier**

Poděkování:

Nezastupitelnou oporou projektu byla **Jaroslava Fournier**, tajemnice asociace, nepřetržitá pomocnice, tlumočnice a průvodkyně české výpravy ve Francii

Uměleckými vedoucími a koordinátory projektu byli **Lenka Treťiagová a Sebastián Vích**, lektori a vedoucí Tanečního studia Light

Organizační zajištění projektu tvořily **Šárka Poláčková, Simona Večeřová a Eva Kozáková**, rodiče zúčastněných dětí

Projekt se uskutečnil díky finanční a umělecké spolupráci **Dětského studia o.s. z Prahy**
Děkujeme za dlouhodobou podporu činnosti **ZUŠ Na Popelce v Praze 5**

Děkujeme za obětavý servis rodičům a přátelům dětí, kteří v průběhu projektu zajistili dětem a lektorům možnost umělecké realizace - **Evě Krejčí, Marcele Bociánové, Petrovi Budínskému, Zuzaně a Evě Solarovým, Pavlovi a Martině Borovkovým, Magdaleně a Ondřejovi Pokorným, Šárce Poláčkové,**
dále dětem pomáhali **Jean Jacques Guyonneau a Hitochi Suzuki**

Děkujeme úžasným řidičům autodopravce **Arnold spol. s.r.o z České Třebové**
Lence Kocmanové a Leošovi Zahradníkovi

Děkujeme za pracovní a finanční podporu rodičům zúčastněných dětí
Děkujeme zejména dětem a studentům Tanečního studia Light